

BILDANDET AV GRANÅSENS NATURRESERVAT I LEKSANDS OCH FALU KOMMUN

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att bilda Granåsens naturreservat, omfattande ett naturskogsområde på ca 105 ha enligt bilaga 2.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer Länsstyrelsen skötselplanen för reservatets långsiktiga skötsel, bilaga 3. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

SKÄL FÖR BESLUTET

Biologisk mångfald

Skogen i Granåsen har höga biologiska värden. Den har bibehållit en stor del av den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt när det gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns även mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur. Många arter är helt beroende av naturskogens biologiska strukturer för att kunna överleva. I dag finns endast få områden med naturskog. Skyddet av skogen i Granåsen är därför ett led i bevarandet av biologisk mångfald.

Friluftslivet

Området är ett välbesökt exkursionsmål för naturintresserade. Att området nu skyddas innebär att det fortsättningsvis kan användas för upplevelser och studier av naturskog i en region där det moderna skogsbruket omdanar landskapsbilden påtagligt.

Regional klassning

Delområden av reservatet är utpekade i skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering.

MOTIV FÖR BILDANDE AV RESERVATET

Skyddsform

De främsta hoten mot bevarandevärdena är skogsbruk. Området skyddas som naturreservat därför att bevarandet av värdena inte kan förenas med rationellt skogsbruk

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Det är ett angeläget allmänt intresse att naturskogen i Granåsen bevaras.

Bildandet av Granåsens naturreservat bidrar till att uppfylla det av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålet Levande skogar.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken.

Vid avvägning enligt 7 kap 25§ miljöbalken har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna motsvarar behovet av skydd för att syftet skall uppnås.

SYFTE

Syftet med reservatet är att:

Bevara biologisk mångfald.

Bevara naturskogs karaktären i Granåsen med sina mycket höga biologiska värden. Det finns levande träd i alla åldrar och dimensioner samt rikligt med döda träd i olika nedbrytningsstadier. Denna variationsrikedom ger förutsättningar för en rik biologisk mångfald.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Bibehålla möjligheterna till friluftsliv och naturupplevelser i ett naturskogsområde.

Syftet ska nås genom att:

Området skyddas mot skogsbruk och andra verksamheter som kan äventyra de livsmiljöer samt växt och djursamhällen som är knutna till naturskog.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

Utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning gäller följande föreskrifter för Granåsens naturreservat.

A Följande inskränkningar gäller i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken).

Det är förbjudet att

1. gräva, schakta, dika, dämna, anordna upplag eller på annat sätt skada/påverka mark och vatten
2. avverka skog, utföra skogsvårdande åtgärd samt upparbeta eller ta bort döda träd och vindfäll
3. använda/sprida gödsel, aska eller bekämpningsmedel
4. framföra motordrivet fordon (i terrängen).
5. plantera in växter och djur
6. anlägga mark- eller luftledning och uppföra byggnad, mast eller annan anläggning
7. uppföra permanenta jaktpass samt röja för sikt- eller skjutgator. Jaktgränser, stigar till jaktpass e. dyl. får ej markeras permanent
- 8 sprida kalk på land

Övrigt

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt.

B Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla följande intrång (7 kap. 6 § miljöbalken):

1. Utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av parkering.
2. Skötsel enligt skötselplanen.
3. Undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.

C Inskränkningar i rätten att färdas och vistas inom reservatet liksom ordningen i övrigt (7 kap 30 § miljöbalken). Det är förbjudet att

1. skada växande eller döda träd
2. Insamla mossor, lavar, vedsvampar och insekter
3. framföra motordrivet fordon i terrängen

D Motiv till föreskrifter, undantag mm

A 1 – A 8

Motiv till föreskrifterna under A är att förbjuda sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

Punkt A1 utgör inget hinder för att restaureringsarbeten av Lungsjöån kan utföras.

I *punkt A2* förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Förbud mot motorfordon enligt *punkt A4* omfattar inte uttransport av vilt med fordon som inte ger mark- eller vegetationsskador.

Förbud mot utplantering av växter och djur, *punkt A5*, omfattar inte tillståndsgiven utplantering av fisk i Lungsjöån.

Förbud mot permanenta jaktpass enligt *punkt A7* gäller inte för passkonstruktioner som byggs av dit transporterade smala trästammar. Taköverbyggnad får under jakten bestå av en pressening men denna får ej permanent vara kvar i skogen.

Strax utanför reservatsavgränsningen och intill Lungsjöån finns en kalkdoserare *Punkt A8* utgör inget förbud mot ett fortsatt användande av den.

C 1 – C 3

Att plocka lav, vedlevande svamp, gräva upp växter, insamla insekter och skada levande och döda träd kan påverka negativt den biologiska mångfalden (*C1 & C2*). Detta utgör inget hinder för att plocka bär och matsvamp. *Punkt C3* motiveras av att skador ska undvikas på mark och substrat (t.ex. död liggande ved) som är viktiga för den biologiska mångfalden.

Övrigt

Föreskrifter under A och C utgör inget hinder mot åtgärder för uppföljning av reservatets syfte, för skötsel och förvaltning av reservatet eller för normalt underhåll av vägar och ledningar/ledningsgator.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Området vid Granåsen utgör ett område vars naturvärden varit kända under lång tid. Området har varit föremål för naturvårdsdiskussioner och förslag på landskapsplanering inom området har förekommit. Fältsäsongen 2001 inventerades området med syfte att ta fram ett underlag som ett förslag för ett framtida reservatsbildande. Skogsvårdsstyrelsepersonal arbetade med

inventeringen. Hösten 2001 skedde omfattande stormfällningar inom området. Skogsvårdsstyrelsen rapporterade till länsstyrelsen att detta skett. Eftersom naturliga processers störningar eftersträvas inom skogen för att gynna biologisk mångfald förde länsstyrelsen fram en förfrågan till Naturvårdsverket om att få medel för att bilda ett reservat vid Granåsen och på så sätt möjliggöra att den stora mängden död ved lämnas. Naturvårdsverket gav sitt godkännande till reservatsbildning.

StoraEnso, som var den huvudsakliga markägaren (numera Bergvik AB), ställde till skogsvårdsstyrelsen en dispensansökan avseende att få lämna virket under den tid reservatsbildningsprocessen fortgår. Skogsvårdsstyrelsen avlog dock denna begäran varför länsstyrelsen beslutade om ett interimistiskt reservat över de delar som StoraEnso markinnehav täcker.

Ett markägarmöte hölls i januari 2002 där synpunkter framfördes mot ett reservats bildande. De diskussioner som därefter vidtog resulterade i att den först föreslagna reservatsavgränsningen förändrades och att det nu bildas ett mindre reservat. Ett skäl till att reservatet skulle omfatta ett vidare område var för att eventuella angrepp av granbarkborre främst skulle ske inom reservatsområdet. Ett projekt som följer utvecklingen av granbarkborren inom och utanför reservatet startades 2002 och har därefter fortsatt årligen och planeras att avslutas 2006.

I november 2002 hölls ett möte med jägarförbundet, StoraEnso och Mellanskog som handlade om de föreskrifter som ska gälla i reservatet.

De skogsskiften som ingår i Granåsens naturreservat är inköpta av staten via naturvårdsverkets naturvårdsfond. Samråd runt beslutsförslaget har gjorts med berörda myndigheter och organisationer.

ÖVRIGT

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i enlighet med 27 § förordningen om områdesskydd mm enligt miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, formulär 6

Beslut i detta ärende har fattats av tf. landshövding Inger Eriksson.

I den slutliga handläggningen deltog även rättsenhetschef Sten Carlborg, t.f. miljövårdsdirektör Stefan Tansbo och miljöhandläggare Jemt Anna Eriksson, den sistnämnde föredragande.

t.f. landshövding

Handläggare

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Beskrivning av området
5. Naturtypskarta
6. Hur man överklagar, formulär 6